

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 34.

Indult Bétsből, Pénteken, Április' 29-dikén, 1831.

Lengyel Ország.

Varsó Apr. 17-kén. (a' Burkus Status Ujsághól). A' főváros Polgárjai, a' Nemzeti gárda, a' Papság és a' 'Sidóknak Vénei 14-dikben delután 4 óraker öszvegyültek a' Városházánál. Ott volt a' városi tanás, a' Fő Városnak Kormányozójával és az Elölülőjével. A' gyülekezet előtt felolvasták a' Generalissimusnak egy levelét, mellyben ez írja, hogy ő abban az esetben, ha előbb kellene mennie és az ellenséget üznie, távozásakor (Varsótól) számot tart mindenkor a' Polgároknek állhatatosságára és Vitézségére, kik a' Fő várost az ellenségnek történhető megtámadása ellen a' lehetőségig oltalmazzák. Azután Elölülő Vengrzccki és a' Várositanás Elölülője Professor Garbinski beszédet tartottak az emberekhez, mellyet ezek nagy tetszéssel fogadtak, egy szívvel lélekkel kiáltván, hogy a' Generalissimus parantsolatának engedelmeskedni fognak. A' gyűlést bérekesztette a' Nemzeti Gárda Vezérének Senátor Ostrovski Úrnak a' gárdához intézett beszédje. —

A' Varsói Ujság írja: Néhány napok óta a' Lengyel Seregek örökös mozgásban vannak. A' mozdulatokat a' Vitéz Generalissimus saját megfontolása és előrelátása szerént igazgatja. A' Lengyel főhadi szállás 15-dikben reggel még Jendrzejovban (túl Kalusczyń városán) volt a' Siedlcei úton. Az

Orosz tábor is szüntelen mozgásban vagy, és Diebits — a' mint látszik — minden erejét Lukov és Siedlce között akarja centralni. A' nagy és eldöntő ütközetnek pillantása közelget. — General Chlopiczki sebjei tsak nem egészen meggyógyultak; betegsége alatt (a' mint halljuk Krakóból) a' mostani táborozásnak Emlékeit leírta, az Oroszoknak Lengyel Országba jövelelétől kezdve a' Grochovnál esett Febr. 25-diki ütközetig.

A' Varsói Status Ujság jelenti, 14-ikről. Arról a' győzelemről, mellyet General Dverniczki a' feljebbi napoknak híre szerént vett vala, megbizonyító jelentések az Igazgatósékhöz nem érkeztek. Töle tudósítások April. 7-ike óta nem jöttek. — Az Iganiei ütközetben elfogott Oroszok nem hozatának bé Varsóba, Prágában maradnak, és ott a' Sántzoknál dolgoznak. — 15-dikről. Az Oroszok hátravonták magokat már Zelechovból is. Egy Polgár, ki abból a' környékből érkezett Varsóba, mondja, hogy az Orosz Főhadiszállás 11-ikben Lukovban volt, és 13-ikben a' Visztula mentében semmi más helyeket az Oroszok nem birtak, mint Pulavy és Kazimierz falukat, ezeket is elhagyták 14-ikben. Minden készületeket, mellyeket a' Vieprz vizénél tettek a' Visztulán való keresztülzállásra, elrontottak; mindazáltal a' Bobrov

nikinál ütött hidat (a' Vieprz vízén) el nem égették. — „16-dikről. A' Lublini Vajdaságban lévő Orosz Seregek, kik Zaklikovban, Rachovban, Josefovban, és Urzendovban feküdtek, eltávoztak a' Visztula partjaitól, és hátra vonultak Lublinhoz, mellyet erősítenek. — „17-dikről. General Dverniczki bément Volhyniába, Apr. 11-kén éjjel keresztülment a' Bug vízén Krylovnál. Kaczovski Ur, ki ezt a' tudósítást tegnap hozta, egyenesen General Dverniczkinék főhadi szállásáról jő, mellyet ő Horochovban hagyott, honnét Seregeit a' Generál Krzenieniec felé indította. — A' Visztula partok 14-ikben már egészen szabadok és tiszták voltak az Oroszoktól, kik magokat a' Vieprz vize mentében Koczkiig hátra húzták. Mihelyt Seregeink, kik a' Sandomiri Vajdaságban a' Visztula balpartján állottak, meghallották a' Generalissimus megtámadó mozdulásainak kezdetét, ők is azonnal elkezdették az ellenséget erről az oldalról háborgatni. Legelsőben Oberster Lagovski Brigadája szállott által a' Visztula tulsó partjára, és az Oroszokat kivervén fekvéseikből Josefovnál táborjokat elfoglalta. Azután April. 7-kén Koriczki és Krzesimovski Majorok Bataillonjai szállottak által; végre General Sieravski Seregének (mellyhez tartoznak a' fent megnevezettek is) többi része az Oroszok sebesen hátra vonták magokat, és Kazimierznél néhány ezer véka gabonát, sok tsónakokat 's ladikokat hátra hagytak. A' Lublinba vivő Országúton, az utolsó Orosz elő-örök Garbovnál állanak. — Az Iganienál elfogott Oroszok, kik eddig Prágában tartattak, Varsóba által hozattátnak. A' fogoly tiszték a' Brühli Palotába kvártélyoztatnak.

Siedlceben, mellyet a' Lengyelek az Oroszoktól elvenni nem tudtak, az egész Orosz Ostrom Artilleria ott fekszik erős őrizetben, melly April. 10-kén Siedlce mellett (Iganienál) esett, Barzykovski Ur az Igazgatószéknek egyik tagja személyesen jelen volt, és hartzolt. Gróf Malachovski is (a' külső Minister) közötté volt a' hartzolóknak és Kruszevszia' Generalissimusnak egyik Adjutánsa magát az ellenségnek Tirailleurjai közé bévágta és General Geismarnak Adjutánsát elfogta.

A' Varsói Status Ujság közli a' Hivatalos tikkelyek között a' Generalissimusnak körülállásos tudósítását a' Siedlcei ütközetről, melly mint-hogy hosszúsága miatt levelünkbe nem fér, belőle a' következő Kivonatot adjuk: „Jendrzew April. 14-kén. Utolsó levelemben szerentsém volt az Igazgatószéknek jelenteni, hogy General Rosen Seregét Kalusczyng hátranyomtuk. Minthogy ez a' megnyert Sereg veszedelmes nekünk többé nem lehetett, otthagynván szemmeltartására Lubieni Generalt Kostrzynnál, magam a' főerővel Sienizába és onnét Latoviczba mentem, hogy Feldmarsal Diebitset kényszerítsem a' Visztulán való általszállásnak gondolatjával felhagyni, a' mihez az Oroszok már minden készületeket megtettek Kozienice táján, és az egész Orosz tábor oda felé útban volt. Az utolsó Orosz tsapatok Mart. 31-kén hagyták el Latoviczot. April. 1-ső napján utánnok küldöttem Starzynski és Chrzanovski Generálokat egy pár lovas Osztályjal, és magam a' tábornak többi Seregeivel Sienizaba megindultam. A' kiküldött két Generálok az ellenséges tábornak hátulját a' Vieprz vízénél utolérvén és megtámadván, néki érezhető veszteséget okoztak és tőle sok hadiszereket, 's éléstára-

kat elvettek. Az ellenség kéntelen volt útban lévő Seregeit megállítani, 's visszafordítani. Z e l e c h o v n á l a' miéink, jóllehet hozzájuk képest igen tsékély számmal volnának, egész nap tsatáztak velek, és következő éjjel vissza húzták magokat L a t o v i c z b a. É n i s m e g é r k e z t e m e k k o r a' többi erővel ugyan oda, és Latovicznál a' tábornak erős fekvést választottam, hol az ütközetet — ha vele az ellenség megkínálna — ellehessen fogadni. Az ellenség egy mért földnyire közelített hozzám tetemes erővel, de azután ismét hátra vonta magát. — Ebben a' helyzetetésben, feljűlről az Orosz Testőrző Seregeket, S i e d l c e n é l G e n e r a l R o s e n t, és alólról az Orosz nagy hadierőt látván magam körül, nem tartottam tanátsosnak V a r s ó t ó l m e s z s z e b b t á v o z n i. Azonközben minthogy Feldmarsal Diebits abban foglalatoskodott, hogy erejét ellenünk concentrálja, használni kívántam az ő távolságát (Rykiben) újabb megzavarására General Rosennek, ki naponként erősséget vévén, Seregét újra rendbeszedni és pótolni elkezdette. A' mi így méne véghez: General P r o n d z y n s k i 12 Bataillon gyalogsággal 6 Svadron lovassággal és 16 könnyű ágyúval April. 9-kén délután megindult W o d y n b a. Ugyan azon időben, ennek a' mozdulásnak elrejtésére, Skarzynski és Chrzanovski Generálok parantsolatot vettek, hogy S c r o c z y n b a az ellenséget háborgatni menjenek ki, kik oda 10-dikbe megérkezvén a' város mellett fekvő két Orosz lovas Osztályt megtámadták. Az ellenség hátravonta magát R o z á n t u l, a' nélkül, hogy megállana tsatára, és egy része Siedlce felé más része L u k o v felé fordult, lovassainknak megtámadása ellen kozákokkal fedvén magát. — É n B o i m e b e n m e n t e m G e n e r á l L u b i e n s k i Seregéhez, hogy onnét mint közép-

pontból igazgassam a' mozgásokat. General P r o n d z y n s k i 10-dikben reggel kiindulván V o d y n b ó l, és a' R o s t r z y n a vizén keresztül menvén, az ellenséget D o m a n i e v i c e mellett találta General K i c z k i a' 2-ik Uhlanus regimenttel egyszeriben megtámadta a' 10 Svadronból álló ellenséges lovasságot. A' tsata mérges volt, katonáink vitézül hartzoltak, és a' regimenté lett a' győzedelem, a' mire Kapitán P o g o n o v s k i által a' legjobb pillantásban elővitt két ágyúkat nem keveset tettek. Az ellenség vissza vonta magát, 230 foglyot és 170 lovat hátra hagyván. Onnét I g a n i e falunak vette útját General P r o n d z y n s k i egész seregével, minekutánna elébb egy tsapatot a' Muchoviecz vizének tulsó partjára által küldött az ellenség minden mozdulatinak szemlélésére és B o g u s l a v s k i G e n e r a l t G o l o m b e k n é l hátrahagyta tartalékul. Az ellenség a' falu előtt állott, hátát a' töltött Utaknak vetve. Gyalogsággal egyenlő erejű volt velünk, de lovassággal és 50 egynéhány ágyúkból álló Artilleriájával kétszerte hatalmasabb. Ágyúi mind nagy ágyúk voltak, a' Muchaviecz tulsó partján kissegezve, úgy hogy Seregeinket előlről is, oldalvást is löhették. General K i c z k i megnyitotta a' hartzot. A' tartalékserreg 3 Bataillonból állott Oberster R o m a r i n o alatt. A' 8-dik gyalog regiment elfoglalt a' faluban több házakat, és három ágyúit az ellenségnek bésegezte; de ekkor az Oroszok egy löbb ezeremberből álló gyalog tsapattal a' víznek tulsó partjáról előrohanván, a' faluból a' miéinket kinyomták és a' jobb szárnyat tüzesen megtámadták, melly ennek a' nagy erejű megtámadásnak kéntelen volt engedni. Ebben a' kritikusszempillantásban parantsolta General P r o n d z y n s k i a' tartalék Seregnek, hogy az ellenségnek jobb szárnyát (melly pusztá

lovasságból állott) támadja meg. Oberster Romarino egyszeriben megtámadta, hátra verte túl a falun, a víz partjánál lévő töltésig, hol a feljebb említett (több czerekből álló) gyalogsággal összeütközött, a miből nagy zavarodás támadt közöttök. Azonközben General Prondzynski három Oszloprendet formálván seregeiből azt az ellenség Tirailleure-jeivel rakott faluba, kiszegzett bajonéttal, bevezette, a falut egészen elfoglalta, és az ellenséget a töltésnek szorította; a mi miatt újabb segítség (a tulsó partról) hozzájök nem jöhetett. Itt nagy része az ellenségnek levágattatott, vagy elfogattatott, vagy a Muchoviecz mótárjaiba 's vizébe fuladt. — Mikor General Prondzynski ágyúi megszólaltak, én mindjárt az első ágyúlövés-kor elkezdtem Boime nál a tüzelést az ellenségre, ki a Kostrzyn tulsó partján állott. Azután — Kapitán Rzentkovski két óra alatt hidat ütven a vízben, — kiküldöttem egy új csapat lovasságot Iganie felé. De a vezértiszt nem tudván jó hasznát venni helyheztesésének, későn érkezett meg oda, midőn már az ütközetnek vége volt. Nap lementével az ellenség erős ágyúzással fejezte be a tsatat, a Muchoviecz tulsó partjáról; de a mire a miéink nem válaszoltak. — Az ellenségnek egész veszteségét nehéz megmondani: 2500 ember közzülök fogságba esett, az elesteknek és megfuladtaknak számát legalább is lehet ugyan annyira tenni. Főbb tisztjeik közzül három Obersterek Vladimiroff, Reat és Glaseroff elestek, és mások hárman ú. m. Tseboroff, Pochovski és Stefanoff Obersterek elfogattak. Az egész 98-dik regement fogságba esett. Nyertünk azonkívül egy zászlót, 3 ágyút és több ezer darab fegyvert 'sa't. — A 13-dik és 14-dik Vadász regementek, mellyek a Török háború-

ban magoknak olly nagy hírt nevet nyertek, kiváltképpen sokat vesztek. — A mi veszteségünk az ellenségéhez képest nem sok, 400 főből áll. Terhes sebet kapott Major Karski; főbb tiszt nem esett el. — Iganie falu leírhatatlan szomorú képet mutat. —

Skrzynezki.*

A Varsói Kurír írja: „Sucha mellett (közel Czeglovhoz) April 14-kén egy ütközet esett, mellyben a 4-ik gyalog regement magát különösen megkülömböztette. Környülállásos tudósításaink ez ütközetről nintsenek. — Ugyan az napon General Uminskinek újratatája volt a Test-Örző Seregekkel, kik Feldmarsal Diebits táborával magokat közösülésbe ejteni nagyon kívánják. A hartz igen kemény volt, mellyben, a mint halljuk, az 1-ső Vadász regement és a 20-ik új gyalog regement magokat legjelesben megkülömböztették. — A 25,000-nél nagyobb számú Orosz foglyoknak egy részét az Igazgatóság kiosztatta földet-mívelni a falukra a Masoviai Vajdaságban; egyszersmind meghagyta a Tisztviselőknek, hogy szoroson felvigyázzanak a falukra, hogy a foglyokkal szépen bánjanak és velek az Országot megszeretessék. — Az Ország-házi folytatják tanátskozásait ama törvényjavallatnak tzikkelyei felett, melly a parasztnak tellyes just enged a földbirtokhoz. — A Fő város Kormányozója tudósítást vett a Generalissimustól, hogy a Cholera magát az Orosz táborban mutogatja. Ez az oka, hogy a hadifoglyok ezentúl, minekelölte Varsóba vitetnének, Prágában szoros Kontumantzot tartanak.

Az Orosz Főhadiszállásról. Siedlce Apr. 14-kén. (a' Burkus Status Ujságból) Az egész Orosz tábor itt fekszik egyesülve, és a főhadiszállás ne-

gyednap óta itt vagy on. Az ellenség mindenütt kitért a' megtámadás elől; és mint-hogy az utaknak roszzasága lehetetlen-né teszi a' sebes mozdulatokat, azom-ban illy számos hadierőnek azokban a' kipusztított Vidékekben (hol eddig tábo-roztunk) nints miből élni, jónak vélte Feldmarsal Gróf Diebits-Sabalkans-ky a' táborral ideszállani és itt Rosen's Pahlen II Generáloknak Seregeivel egyesülni. E' már meglett, és az Ope-ratiók most már újra elfognak kezdődni. — April. 14-kén az első granatéros Osztály a' Liviecz vize balpartján meg-támadta, és 300-at belőle elfogván a' tul-só partra hátraverte.

Siedlce April. 16 kán. (Az Orosz főhadiszállásról) Minden készülétek meg-valának téve a' nagytábornak keresztül-szállására a' Visztulán, midőn a' Var-sóból kiűtött ellenséges Seregeknek te-kintetes erejéről való tudósítások után látjuk vala, hogy az eldöntő tsapást leg-jobb lejénd erre magára (a' kiűtött len-gyel Seregre) intézni. Megindult azért a' Feldmarsal April. 4 kén az első gya-log Sereggel, a' 3 dik lovas Sereggel, a' Litvániai Test Örző Sereggel, és a' Gra-natéros Seregekkel Zelechov felé. Az ellenség mindenütt vissza vonta magát Latoviczig, hol a' motsáros vidék keskenyszorosságokat (mellyeket kisebb erővel is könnyű oltalmazni) formál. A' főtábor üldözte volna az ellenséget, ha az élelemszállításnak terheése arra nem kéntelenítette volna a' Fővezért, hogy magát az eleséghozó Utakhoz közelebb végye. Ez okból a' tábor concentraálta magát Lukovnál. Az ellenség, paral-lele a' mi mozgásainkal, erőltetett mar-sokban Siedlce felé vette útját. A' Len-gyelek 10 ikben oda érkezvén a' Mucha-viecz vizéhez megtámadták Rosen Generál seregeit. A' tsata estvéli 7 óráig tartott Iganie falunál. Minthogy a'

Feldmarsal bizonyosnak vehette, hogy a' Lengyelek másnap megfogják újítani a' megtámadást, a' nagy táborn Siedlce-hez parantsolta. De a' Lengyelek az üt-közetet nem fogadták el, hanem még akkor éjjei visszavonultak Kaluscynba és Seroczynba. — Gener. Uminksi April. 2-ka óta Pultusk mellett fekszik; szemközt vele eddig General Sacken állott, de a' ki most már visz-szatért Ostrolenkába. Mihály Nagyher-tzeg a' testörző Seregekkel Augusto-voban táborozik, hogy a' tartományban a' tsendet feltartsa. — Balról Lengyel General Sieravski April. 7-ikén 's 8-dikán Rchovnál és Josefovnál ke-resztül szállott a' Visztulán 6000 ember-rel. Generál Kreutz jelenti, hogy ő minden Seregeit egybe gyűjti, és Dver-niczki Lengyel Generált megfogjátá-madni. De ugyan abban a' pillantásban érkezik a' tudósítás General Rüdiger-től (Volhyniából), hogy Dverniczki a' Bug vizén általmenvén béütött Vol-hyniába. General Rüdiger öszve gyűj-ti katonáit Targovicenál, hogy ott a' Lengyel Generált feltartoztassa; egy-szersmind parantsolat ment Gen. Kreutz-hoz, hogy ő is minél sebesebben sies-sen utánna. — Gen. Ougrumoff teg-nap (15 ikben) a' Liviecz vize jobb partján véletlen öszvetalálkozott Uminksinak egy Seregével, ki a' mondott ví-zen Liv nevé falu mellett egy hidat ütött, és a' hídfőnél bésántzolva fekszik. A' karabélyos Orosz Brigáda tüzesen meg-támadta az ellenséget, megverte, és a' sántzait elfoglalta. Az Orosz katonáknak vitézsége már egészen hátranyomta a' Lengyeleket, és több ágyúiknak birto-kába jutott; midőn hirtelen nagy soka-ságú Lengyel lovasság előrohanván, kéntelenítette katonáinkat, hogy prédájokat elhagyván, magokat hátravonják a' gya-logsághoz, melly az ellenségnek minden

megtámadásait vitézül visszaverte. Mint egy 5—4 száz foglyokat nyertünk, kik között egy Oberstlieutenant az 1-ső Vadász regementből. Az ellenségnek nagyon sokat kellett veszteni, az Orosz Artillerianak gyilkos tüzétől, melly tsak nem minden porát és golyóbissát fellőtte. Részünkről tsak egynehány száz ember eselt el; Kapián Lvoff a' Feldmarsalnak Adjutánsa a' lábán egy könnyű sebet kapott. — Az ellenség ez után a' tsapás után hátra húzta magát, a' mint látszik K a l u s c z y n felé. Gen. O u g r u m o f f, kinek nem volt szabad őket a' Liviecz vizén túl üzni, megmaradt fekvésében és az ellenségtől hányott sánzokat rontogatja.

Skrzyneczki Generalissimus legújabb tudósítása Varsóba April. 21-dikéről érkezett. E' szerint Gróf Diebits és a' lengyel Fővezér táborai között ez napig semmi újabb nem történt; mind ketten tsak szemmel tartják egymást.

A' Lengyel Fővezér ezt írja Jendrzejow fő hadiszállásáról Apr. 17-dikéről. Alig ment által a' Búg vizén Dwernicki Gen. 's már is szembetűnök első lépéseinek szerentsés következései. Apr. 11-dikén az ő serege Száguldoi a' Kargopoli híreshusár Regementre bukkanván azt megtámadták, széllyel verték. Ez úttal 4 tisztet (kik közt van Hertzeg Obolenszki) 150 vasas lovast, 150 lovat, több mint 200 karabélyt, pisztolyt, 's kardot nyertek. A' A' széllyelvert regementből sokan elesetek, az erdőkbe futottakat pedig azután elfogdosták. Véletlen lévén a' meglepettetések, a' lengyelek közül tsak Kapitány Lojevyszki sebesítettet meg. Dwernicki Gen. sok tábori rakottszekereket 's eleségett fogott el, mellyek az Orosz Fő Táborhoz útban valának.

N é m e t O r s z á g.

Drezda April. 17-kén. Két ide való lakosok a' Felsőség parantsolatjából tegnap elfogattattak, mint gyanúsok holmi lázzasztó Irásoknak terjesztéséről. Ezeknek elfogattatása némelly agyafúrt embereket igen megháborított, és ma délután egy zenebonás tsopórt véletlen a' városházánál teremvén, a' rabokat a' fogságból erővel kivette. Azomban a' kiállított katonaság és polgári gárda a' lármát tsak hamar letsendesítette; a' rabok visszavitettek a' fogságba, és a' zenebona vezérei közzül néhányan elfogattattak.

Drezda April. 19-kén. A' lármás rendellenkedések és tsoportozások tegnap estve ismét megújultak. A' dolog annyira ment, hogy a' Fegyveres erőnek ki kellene állani, és — midőna' fellázzadt sokaság a' szép szóval tett Intésekre semmit nem hajtana és széljeloszlan nem akarna, sőt inkább a' katonákat tsúfolná — reájok tüzet adni. Hármán halva maradtak, néhányan megsebesítettek, és sokan elfogattattak. — E' kedvetlen történetek megújulásának megakadályoztatására minden rendelések megvagnak téve.

Német alföldi Királyság.

Ámsterdámban közönséges volt az Enthusiasmus; mellyel a' Király és Királyné April. 8-dikán fogadtatott. —

A' Belgiumi Nemzeti Gyűlésnek April. 10 iki Ülésében Jottrand Ur azt kívánta, hogy az Igazgatószeék hatalmaztassék meg külföldi tiszteknek felvehetésére is a' tábornál. Van de Weyer Ur azt kérdé, hogy hát a' 24 Belga Generalok közzül nem találkoznék e' egy legalább, a' ki a' Fővezérséget vihetné? Az Elölülő monda, ö nem kell, hogy a' Belga táborban is fognak Skrzyneczki, és Dwernickik találkozni; mindazáltal az ifjú és kitsin Belga tábor-

nak most nem szégyen, ha próbált és tapasztalt haditisztek (p. o. General Lamarque) jönnek hozzá egyik vagy másik szomszéd Országból.

Frantzia Ország.

Perier Urnak, a' Frantzia belső Ministernek azon jelentésére, melyet a' Fő Rendek házában Apr. 14-kén a' Bétsi Udvartól vett hivatalos közlés felől tett, 's a' melyet mi a' 33-dik számú M. Kurírban közlöttünk; az Austriai Beobachter April. 24-kéről, a' következő Nyilatkozatást teszi: „A' Frantzia Előülő Ministernek előadása tökéletes igaz. — Igen is, egész Európa kívánja a' politikai békességnek feltartatását. Ebben a' kívánságban egyesülnek az Igazgatószékek minden jó gondolkozásuakkal a' nép között. Tsak az a' Párt, mely a' vak (Politikai) Fanatismustól vagy a' hártalan Uralkodni vágyástól ingereltetve újabb meg újabb felforgások után szomjúhozik, és egy egész nemzetségnek nyomorúságát semmibe veszi, ha kétszínű állortza alá rejtett pusztító plánumainak kielégítése forog fel — tsak ez a' párt kívánja a' háborút. Mi nem vizsgáljuk mennyi követői légyenek e' pártnak egyik vagy másik Európai Statusban. Frantzia Országban legveszedelmesebb lehet annak ereje és befolyása, mivel Frantzia Ország minden Statusok között legfelháborodottabb. A' közelgető Választások (mivel a' mostani Követek Háza megoszlatatván, új Követeket fognak az Országban választani) a' hartzot a' békebaráti és hadszomjúzóik között nagy próbára fogják vetni, és ámbár a' Követek Házának utolsó Vítatásaiból reménységet veszünk, hogy a' győzelem a' Mérséklettelé lesz; mindazáltal azt kiáltjuk a' mit a' Temps (April. 15 ki levélben): „A' választógyűlések döntik

el Frantzia Országban, a' békességet vagy háborút! „Mert tsak Frantzia Országból jöhetnek a' háború Ostorai Európára. Egy Európai hatalmasságnak sints gondolatjában — bátor bizodalommal mondjuk — hogy Frantzia Orzágnak hadat izenjen.“ —

E l e g y e s D o l g o k.

Az Austriai Beobachterben Apr. 28-dikán ezeket olvassuk: „Valami Bourlon nevű politikai tünemény, ki magát Normandia Hertzegnek nevezvén XVII Lajosnak adja ki, és ezen költött miségénél fogva, már ezelőtt egynehány esztendővel figyelmet gerjesztett, de azólta feledékenységbe ment, most újra előállott. — A' Gazette de France egy ploclamatioját közli Bourlonnak, melyet ő Brüsszelből Mart. 31-dikén botsátott a' Frantzia Nemzethez, a' mellyben igen motskos kifejezésekkel élvén az ezelőtti 's mostani Frantzia Igazgatószék ellen, és felette durva sértegetésekkel Austria ellen, azt igyekszik megmutogatni, hogy neki jussa van a' Frantzia Thronushoz.“

Ezen környülállások között meg vagyunk hatalmazva, a' következő, eredeti hiteles kútfőkből merített Datumoknak kiadására, mellyek vagy ezen személynek Olasz országban 1819-és 1820-ban játszott Rollját felvilágosítják, vagy erre nézve az Austriai 's Frantzia Igazgatószékek között folyt levelezéseket illetik.

Augusztusban (1818) megjelent egy bizonyos Bourlon nevű ember Modenában, a' ki Livornón által Corszikából jött és magát Kereskedőnek adta ki. Frantzia Paszsusa volt, 's ebben az ő nevében elő forduló l'olly formán vala írva mint a' b (Bourbon). Bourlon egynehány hónapig mulatván Modenában, az otla-

ni Politzia előtt gyanúba esett. Elfogattatván, az írásai között egy olyan értelmű Proclamatióra is találtak, mint a' millyent most Brüsszelben nyomtattott, 's a' mellyben magát hasonlóképpen XVII dik Lajosnak adja ki. Úgy nézven a' Modenai Hertzeg ezt az embert, mint politikai torsalkodót, a' kinek törekedései a' frantzia uralkodó háznak veszedelmesek lehetnének, — mint-hogy magának Párisban követsége nem volt — általadta az embert mint foglyot az Austriai Kormányzéseknek 1820 ban Apr-ben, 's ez reabízta a' Párisban lévő Követére, hogy eránta a' Frantzia Külső Ministerrel értekeznek. A' Követ Burlont veszedelmes álnokság koholó embernek állította lenni, a' ki hihetőleg valamelyik pártos felekezetnek eszköze volna, 's hozzá tette, hogy a' Frantzia Igazgatóság előtt kívánatos dolog volna, ha ez a' tsalárd még most Austria-ban tartatnék és szoroson vallattatnék. — Az Austriai Kormányzések telyesítette ezen kívánságot; Burlon makatson megmaradott a' mellett, hogy ő XVII Lajos rolleját fogja játszani; bizonyságok nem léven, nem lehetett vele többre menni. — Dec. 5 dikán 1820 ban általadtak a' Betsben lévő Frantzia Követnek a' Vallatás pontjai írásban, azon kérés mellett, hogy a' Frantzia Igazgatóséket hívja meg, hogy Burlont vegye által, vagy pedig az ő szabadon botsáttatásában egyezzen meg. Az akkori Frantzia Követ Betsben elküldötte ezen kívánságot Udvarához; de reá feleletet nem vett. — Így marada a' dolog 1825-ig, a' midőn a' Frantzia Követnek, ki akkor, az Austriai Udvar Majlandban mulatván, hasonlóan ott volt, Máj. 25-dikén

új emlékeztetést adatott által, mellyben világosan ki volt mondva, hogy ha Burlont, (a' ki Majlandban vale fogva) a' Frantzia Kormányzések által nem veszi, tüstént szabadon fogna botsáttatni. Ennek következésében a' Frantzia Követség Udvarától azt az útasítást vette, hogy kérje meg elébb az Ausztriai Kormányzések, minden ez ügyre tartozó felvilágosításoknak közlésére. Minden e' dolgra tartozó Akták általadtak a' Frantzia Követnek Jun. 24 dikén 1825-ben; ezek még ez óráig is Frantzia Országban vagnak, és soha viszsza nem adatlak. Hogy pedig Frantzia Orzágnak vég válaszsza siettetnék, az Austria Követ Párisban újra parantsolatot vett, hogy e' részben sürgető és hathatós előterjesztést tegyen; Sept. 14 dikén 1825-ben jött meg erre az Austr. Követ felelete, mellynek értelme ez: a' frantzia külső Minister azzal menti ezen dolognak ennyire lett elhaladását, hogy kéntelen volt felele külömbféle Megyékben tudakozódni; minthogy pedig a' Frantzia Kormányzések bizonyosan tudja már, hogy Burlon nem Frantzia, éppen semmi ellenvetése sints az ellen, hogy szabadon botsáttassék. Erre Burlon a' határszélíg késértetett és ott szabadon botsáttatott.

A' pénz folyamat Április' 28-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	81 1/8
Az 1820-béli sorsosok,	155 1/2
Az 1821-béli hasonlók,	115 1/2
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji,	41 1/2 for. kelték, mind Conv.
A' Bank-Aktziák kelték	995 1/10 for. ton. Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó Márton J ó's ef, Professor. (Landstrasse Nro 273.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 255.)